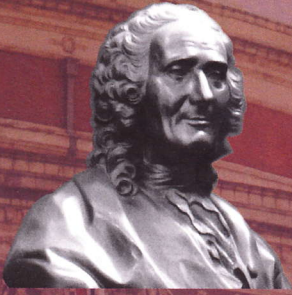

Andante

EYLÜL 2014 - Yıl 11 Sayı 95 - Fiyatı 7 TL

Türkiye'nin Klasik Müzik Dergisi - www.andante.com.tr

**250. ölüm
yıldönümünde
Jean-Philippe
Rameau**

**Meslektaşlarının
gözüyle iyi insan
iyi piyanist
Verda Erman**

BİFO Londra'da tarih yazdı

**BBC
Proms**

Hem solist, hem başkeman, hem eğitimci

**PELİN
HALKACI
AKIN**

9 771303 774011

İyi insan, iyi piyanist Verda Erman'ın ardından

Devlet Sanatçısı piyanist Verda Erman'ın (1944-2014), yaşamını sürdürdüğü Paris'te 21 Temmuz günü henüz erken denebilecek bir yaşta aramızdan ayrılması sanat camiamızı hüznə boğdu. Erman'ı son yıllarında yakından tanıyabilmiş yazarımız, piyanist Güray Başol, değerli sanatçımızı meslektaşlarına sordu.

1 944 yılında doğan ve 1957 yılında Olağanüstü Yetenekli Çocuklar Yasası uyarınca konservatuvar eğitimi için Paris'e gönderilen piyanist Verda Erman, büyük başarılarla imza atmış bir sanatçımızdı. 1971 yılında Devlet Sanatçısı unvanını alan Verda Hanım, Şilili diplomat René Zapata ile evli ve iki kız çocuk annesiydi. Kendisiyle 2005 yılında Paris'te tanışma fırsatı bulduğum Verda Hanım, zor günlerimde çekinmeden arayıp fikrini sorduğum, dürüstlüğüne sonuna kadar inandığım ender insanlardan biriydi. Sınavlar ve konserlerimden önce programımı çalmaya gittiğimde bana saatlerini ayırır, en önemlisi de, bana öğrencisi gibi değil, bir meslektaş gibi yaklaşırdı.

Dergimizin Mart 2013 tarihli sayısında yaptığımız söyleşide, noktasından virgülüne kadar her cümleyi ölçüp tartarak seçmesi, öğretmenliği ve piyanistliğinde en ince detaylara inen çalışma tarzı; işine ne denli profesyonelce yaklaştığına örnektir. Kendisiyle en son 25 Mayıs 2014 tarihinde Paris'te verdiğim bir resital sonrasında kuliste görüşmüştüm. O günlerde gribal enfeksiyondan kaynaklandığını düşündüğü yorgunluğu kendini hemen belli ediyordu. O tarihten yaklaşık iki ay sonra 21 Temmuz'da acı haberi aldık. Dosyamızda kendisiyle uzun yıllara dayalı dostlukları bulunan müzisyenlerin ağzından Verda Erman'ı okuyacaksınız. Ülkemiz ve bizler için yaptıklarınız için teşekkürler Verda Hanım... **GÜRAY BAŞOL**

Çocukluğumda Verda Erman'ın yorumlarını hocam Ulvi Cemal Erkin'e överdim

Verda ile ilgili ilk hatıralarım, Ankara'da o dönemde halen kullanılmakta olan CSO Konser Salonu'nda geçirdiğim zamanlara ait. 1966 yılında Gülsin Onay ile birlikte Harika Çocuklar Kanunu kapsamında, Ahmed Adnan Saygun ile solfej, Ulvi Cemal Erkin ile piyano çalışmalarına başlamıştım. Babam Cüneyt Sermet, TRT Ankara Radyosu'ndaki Batı Müziği Şefliği görevini Faruk Güvenç ile paylaşıyordu. 1966-68 yılları arasında her cuma akşamı

Salle Gaveau'da
resital, Paris

G. Lessing yönetiminde verilen konserlere gitmek, benim için bir gelenek haline gelmişti. Bu konserlerin çoğunu salondan değil, babamla birlikte TRT kayıt stüdyosundan izliyordum. Ulvi Cemal Bey, her konserin ardından yaptığımız ilk derste yorumlar, eserler ve solistlerle ilgili düşüncelerimi dinler ve neyi ne kadar anladığımı ölçmeye çalışırdı. Verda'nın her konserinden sonra Ulvi Cemal Bey'e onun yorumunu, piyanoda elde ettiği tonu ne kadar beğendiğini söylediğimi hatırlarım.

Aradan seneler geçti ve Verda için çocukluk yıllarımda içgüdüsel olarak hissettiğim duygu ve düşüncelerin ne kadar yerinde olduğunun farkına olgunluk yıllarımda vardım. Bu farkındalıkta bence, Verda'nın sanatçı kişiliğinin yanında en önemli özelliklerinden biri olan kibarlığı, zarafeti ve hanımefendiliği çok etkili oldu.

Sanat dünyası, bencilikleri yüzünden inanılmaz derecede kıskanç, kendi cehaletinin farkında olamayacak kadar körleşmiş, kolayca çirkefleşebilecek insanlarla doludur maalesef. Böyle bir ortamda, bu çirkinliklerin uzağında kalabilmiş olması, Verda'nın karakterinin ne denli sağlam olduğuna dair en önemli göstergedir benim için. Çok kıymetli bir sanatçı ve önemli bir kişiliği kaybettik. Allah rahmet eylesin, demekten başka çare yok.

HÜSEYİN SERMET

Çalışındaki titizlik, berraklık ve yumuşacık dokunuşa hayranlık duyardım

Verda Erman'a olan hayranlığım ve sevgim, 14 yaşında olduğum sırada kendisiyle Adaların o güzel atmosferinde tanışarak başlamıştı. Büyük bir hevesle çaldığım Chopin'imini övgülerine nail olması, benim için büyük gurur kaynağı olmuştu. Onun da bir zamanlar benim gibi Paris'te öğrenim görmüş olması, aramızdaki sıcaklığı pekiştiriyordu. Sonraki yıllarda sevgili Verda Erman ile çok çeşitli münasebetlerle karşılaşmış dostluğumuzu geliştirme fırsatı bulduk. Çalışındaki titizlik, berraklık ve inci gibi sonoritesiyle birleştirdiği yumuşacık dokunuşa hayranlığımı uyandırır. En son iki yıl önce, Kamuran Gündemir Ulusal Piyano Yarışması'nın jürisinde birlikte görev yapmıştık. Öğrencilere bir anne şefkatiyle yaklaşmış ve her birine altın değerinde öğütler vermişti. Ülkemizi dünyanın önemli sanat merkezlerinde en iyi şekilde temsil etmiş olan bu eşsiz kişiliği tanıtmaktan dolayı büyük bir onur ve mutluluk duyuyorum. **GÜLSİN ONAY**

Kariyer hırsı olmayan gerçek bir sanatçı ve güzel bir insandı

Verda Erman'ın aramızdan ayrıldığını kabul etmek çok zor geliyor. 1957 yılında Paris Konservatuvarı'nda eğitim görmek için Fransa'ya geldiğinde tanıştığım o cin gibi, sevimli, yetenekli küçük kız hep aklımda; zarafet yüklü çaldığı Grieg parçaları da. Derken, Verda'nın Paris'te Champs-Élysées Tiyatrosu salonunda, tanınmış Fransız piyanisti Jeanne-Marie Darre'yi aratmayacak bir ustalıklı, Saint-Saens'in 2. Piyano Konçertosu'nu çalıştı da hala kulağımda. Bu konçerto 1971 yılında, o dönemde Amerika'nın en önemli müzik yarışması olan ve kazananları arasında piyanist Van Cliburn ile kemancı Itzhak Perlman gibi isimlerin de bulunduğu Lewentritt Yarışması'nın finalinde New York'ta da çaldığında büyük takdir toplamıştı. Müziği seven, müzik için yaşayan, kariyer hırsı olmayan gerçek bir sanatçı ve güzel bir insandı Verda. 1978 yılında Cemal Reşit Rey idaresinde kendisi ve Ayşegül Sarıca ile Mozart'ın 3 piyano konçertosunu, daha sonra Dr. Herman Miskciyan'ın katılımıyla dört eski dost beraber Bach'ın 4 piyano konçertosunu çalmıştık. İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezi'nde kapalı gişe olarak yapılan bu konser umumi istek üzerine iki gün sonra tekrarlanmıştı. Konservatuvarda Rana Erksan'ın sınıfında Verda ile birlikte 1949 yılında piyanoya başlayan eşim Şefik de kendisini beş yaşından beri tanıyordu. Verda, eşi René ve iki kızlarıyla birlikte çok sıcak bir aile hayatı yaşıyordu. Ülkemiz, günümüzde eşine kolay rastlanmayan, çok önemli bir büyük sanatçıyı kaybetti. **İDİL BİRET**

Piyanist Verda Erman Türkiye'deki son resitalini 11 Nisan 2013 tarihinde, yazarımız Ece İdil'in sanat yönetmenliğini yaptığı İstanbul Kültür Üniversitesi Akıngüç Oditoryumu'nda vermişti. Erman'ın, resitalin ardından Üniversite Rektörü Semahat Demir'e yolladığı mesajı yayımlıyoruz:

"Sayın Hanımefendi,

Geçen perşembe akşamı üniversitenizde vermiş olduğum resital benim için büyük mutluluk ve gurur vesilesi olmuştur. Göstermiş olduğunuz yakın ilgi için en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Sizinle şahsen tanışmak beni çok mutlu etti. Paha biçilmez bu kültür hizmeti için sizi ve çok kıymetli öğretim üyelerinizi candan tebrik ediyorum. Üniversitenizde okuma şansına sahip olan tüm gençlerin izininde yürüyerek sizi örnek alacaklarını ümit ediyorum.

Tekrar teşekkürlerimi, sevgi ve derin saygılarımı sunarım.

Verda Erman"

Verda Erman Devlet Sanatçısı Piyano Resitali Programı

Domenico Scarlatti Sonat Fa M.
(1685-1757) Sonat Mi majör K.271

Frédéric Chopin Nocturne N.1 Op.9 Si bemol minör
(1810-1849)
Ballade N.1 Op.23 Sol minör
Ballade N.2 Op.47 Fa majör
Scherzo N.2 Op.31 Si bemol minör

Claude Debussy "Pour le piano" Piyano için süit
(1862-1918) Prélude
Sarabande
Toccata

Johannes Brahms Paganini'nin bir tema üzerine
(1835-1897) çeşitli Op.35 N.2

Verda Erman
Devlet Sanatçısı
Piyano Resitali

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
AKINGÜÇ
Oditoryumu ve Sanat Merkezi

11 Nisan 2013 Perşembe, 20.00
Akingüç Oditoryumu ve Sanat Merkezi
İstanbul Kültür Üniversitesi Ataköy Yerleşkesi, Bakırköy 34156, İstanbul
Tel: 0212 498 41 03

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası
ile İstanbul'da bir konser

VERDA ERMAN KİMDİR?

Müzik öğrenimine İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda başladı. Rana Erksan ve Ferdi Statzer'in öğrencisi oldu. Kısa zamanda üstün yeteneğini belli etti ve üstün yetenekli çocuklar için çıkartılmış olan 6660 sayılı yasa gereğince 1957 yılında Paris'e gönderildi. Paris Konservatuvarı'nda piyano öğrenimini sürdürdü ve Lucette Descaves'in öğrencisi oldu. Okulunu birincilikle bitirdi. Kariyerini geliştirmek amacıyla ayrıca ünlü piyanist ve pedagog Lazare Levy ile çalıştı. Noel Gallon'dan armoni ve kontrpuan dersleri aldı. Paris'te bulunduğu süre içinde başarılı konserler verdi. Yurda döndükten sonra Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası eşliğinde birçok piyano konçertosunu seslendirdi, bazılarının Türkiye'de ilk seslendirilişini gerçekleştirdi.

1963 Kasım ayında Marguerite Long-Jacques Thibaud Uluslararası Piyano Konkuru'nda Paris Kenti Ödülü'nü kazandı. 1965 yılında Kanada Uluslararası Piyano Yarışması'nda ikincilik kazandı. 1971 yılında New York'taki prestijli Leventritt Yarışması'nda kaydettiği başarının ardından, dünyanın önemli müzik merkezlerine konuk sanatçı olarak davet edildi ve buralarda konserler verdi. Rudolf Serkin tarafından Marlboro (Vermont) Festivali'ne çağrıldı. Müzik merkezlerindeki ünlü orkestralar eşliğinde konçertolar çaldı. Belgrad, Paris, Montreal ve Bükreşte başarılar kazandı. 1971 yılında Devlet Sanatçısı unvanı aldı. Aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın solist sanatçısı olan Erman, orkestranın Avrupa turnelerine birçok kez katıldı ve verdiği konserler dış basında övgüyle karşılandı.

Verda Erman, 21 Temmuz 2014 tarihinde Paris'teki evinde lösemiden 70 yaşında vefat etti. Cenazesi Paris'te yapılan törenle burada defnedildi.

Aya İrini'de resital, 1988

O, tüm enerjisiyle, insana değer veren bir melekti

Çocukluğumda, yaz mevsimlerinin tembel ve sıcak öğleden sonraları, annem bizi cilt cilt Doğan Kardeş kitapları okuma-ya yönlendirirdi. İşte Verda ile tanışmam, bu kitaplar vasıtasıyla gerçekleşti. Daha piyanoda emeklerken, Doğan Kardeş'in bir sayısında onun piyano başında bir resmini görüp hayran kalmıştım. Benden birkaç yaş büyüktü. Onun da çocukluğunda Rana Erksan ve Ferdi Statzer'le yetişmiş olması, bana büyük bir mutluluk ve ümit kaynağı oldu. Ortaokul çağlarımda Şan Sineması konserlerinin müdavimiydik. Her hafta, tüm aile tek bir konseri bile kaçırmazdık. Verda ve Saint Saëns, Verda ve Chopin, Verda ve Beethoven; Schubert'in, Mozart'ın, Brahms'ın, Faure'nin kanatlarındaki Verda; Ulvi Cemal Erkin'in *Beş Damla*'sı ve Verda... Tekniği, müzikalitesi ve güzelliğiyle piyanosunda insana bir meltem rüzgârını, akan bir dereyi ve güneş ışığını hissettiren Verda...

Genç kızlığımda, konservatuvar tahsilimin son yıllarında, kendimi ileriye dönük virtüözlük çalışmaları içinde bulmuştum ve o zamanlar İstanbul Şehir Orkestrası adını taşıyan, daha sonra İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası hâline gelen orkestramızla birlikte sürekli konserler veriyordum. Verda artık konserlerime geliyordu. Bu ne kadar büyük bir onurdu benim için! Aramızda bir arkadaşlık başladı, ruhsal açıdan bir bağlılık oluştu... Verda'nın Hindistan'dan aldığı, gece mavisi rengi bir kumaş üzerine altın ve gümüş rengi taşlar işlenmiş bir konser elbisesi vardı. Günlerden bir gün, verdiğimiz bir partiye o güzelim elbisesini giyerek gelmişti ve Hindistan anılarını anlatmıştı, kahkahalar içinde. Kendisinden bahsettiği zamanlar olurdu elbette ama o daha çok karşısında kine önem veren bir tabiata sahipti.

Amerika'da tahsilimi tamamladıktan sonra, anne olduğum 80'li yıllarda, Verda ile en güzel anımı paylaştım. İstanbul Festivali, şef Canzug Kakhidze yönetiminde Verda Erman, Ayşegül Sarıca ve Judith Uluğ ile birlikte Bach'ın 4 piyano için konçertosu ile açılış yapmamızı istiyordu. Çalışmaya başladığımızda ben Verda'nın yanındaki piyanoda yer aldım. Çalarken enerjisini enerjime katıyordu. Bir yandan da bana sürekli güzel sözler söylüyordu. Bis olarak, Bach'ın *Siciliano*'sunu 4 piyanoya uyarlamıştım. Provalarımızın inanılmaz eğlenceli geçmesinin sebebi, Verda Erman'ın, bir komedyen Agatha Christie edasıyla, müzik camiasındaki kıskançlıklar, saçmalıklar, insanların birbirlerine yaptıkları düzenbazlıkları anlatmasıydı. O kadar çok gülmüştük ki...

Verda, Leventritt Yarışması'nı kazandığında Time dergisi için yaptığı söyleşide gazeteciye, "Siz Amerikalılar, şımarıksınız" diyebilecek kadar da açık sözlü ve cesurdu. Kariyerime inanılmaz biçimde yardım-

1951 yılında Tepebaşı Konservatuvarı'nda Rana Erksan'ın sınıfında çekilmiş resim (Verda Erman ilk sırada solda, İdil Biret'in eşi Şefik Yüksel ikinci sırada, sağda görülüyor)

Konservatuvarın ilk yılında bale sınıfı - 1948 (Verda Erman sağdan birinci)

cı olduğunu belirtmek isterim. Mesela, artık işlevini yitirmiş olan Devlet Sanatçısı unvanının bana da verilmesi için Kültür Bakanlığı'na bir mektup yazmıştı. O, tüm enerjisiyle, insana değer veren bir melekti. Bazı insanlar vardır, zaman ve mekânın ötesindedirler. Verda Erman da kalplerde ve notalarda yaşamaya devam edecek olan, ölümsüz bir sanatçıdır. Her şey için sonsuz teşekkürler sana Verda Erman...

MERAL GÜNEYMAN

Bu kibar prenses, sevgi dolu kalbiyle beni o kadar mutlu etti ki

Verda ölümsüz bir sanatçı, muazzam bir piyanist, harika bir arkadaşı. Piyanistliğinin yanı sıra insan olarak da muhteşem bir kişilikti. Müzisyen olan herkesin sanata yaklaşımı farklıdır, herkesin güzelliği farklı bir çiçek gibidir. Ama bazı çiçekler mucizevidir. Verda işte o mucizevi çiçeklerden biriydi, büyük bir sanatkardı. Ayrıca benim canım arkadaşımı ve kalbimde hep öyle kalacak.

Türkiye'de Cemal Reşit Rey, Ferdi von

Statzer, Mithat Fenmen gibi büyük müzisyenlerle çalma fırsatım oldu. Bu isimlerin icracı kimliklerinin dışında eğitimcilik kariyerleri de bulunuyordu. O zamanlar sürekli bir piyanistim yoktu. 1966 yılında, benden 10 yaş küçük Verda ile tanıştım ve Şan Sineması'nda Brahms ve Debussy keman-piyano sonatlarını icra ettik. Sonra Kenya'da, Habeşistan'da, İstanbul'daki Fransız Konsolosluğu'nda konserlerimiz oldu. Verda'cığım ile toplamda zannedersem 10-15 konser gerçekleştirdik, fakat arkadaşlığımız hayat boyu devam etti. Kendisini en son Bodrum'daki evinde, eşi ve çocuklarıyla birlikte beni ağırladığı zaman gördüm.

Bu kibar prenses, sevgi dolu kalbiyle beni o kadar mutlu etti ki... Onun kayıpla bir o kadar sarsıldım. Ülkemden, kıymetli insanların değerini daha fazla bilmesini rica ediyorum. Van Gogh, Bartok, Beethoven gibi büyük sanatçılar maalesef yaşarken çok ıstırap çektiler. Bu dünya bana haksızlıklar yuvası gibi geliyor. Bu kadar büyük bir sanatkârın Türkiye'de hak ettiği kadar tanınmaması çok yazık.

Son zamanlarda Verda'yı Türkiye'de daha çok dinlemek istedim. Ona; arkadaşlığı, sevgi dolu kalbi, Türkiye ve dünya

için yaptıkları adına sonsuz teşekkür ederim. Kalbimden hiçbir zaman çıkmayacak... **AYLA ERDURAN**

Cemal Reşit Rey yönetimindeki konserimizi unutamam

Arkadaşım ve dostum, değerli piyanist Verda Erman'ı en verimli çağında kaybettik. Onunla ayrı zamanlarda aynı hocaların talebeleri olduk. Kendisi, büyük teknik kolaylığı, bir eseri çalışırken sergilediği titizliği, tını ve yorumuyla dünya çapındaki piyanistlerle boy ölçüşecek düzeyde saygın bir hanımefendiydi. 1978 yılında, Cemal Reşit Rey yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde Verda Erman ve İdil Biret ile Mozart'ın 3 piyano için konçertosunu, sonra Dr. Herman Miskciyan'ın iştirakiyle Bach'ın 4 piyano için konçertosunu birlikte çalışmıştık. Bu konser hafızamda unutulmaz bir anı olarak kalacaktır. Onu çok arayacağım. Nur içinde yatsın. Eşi René ve sevgili kızlarına sabırlar dilerim. **AYŞEGÜL SARICA**

Madame Descaves'nin sınıfında verilen ilk öğrenci konseri, 1958, Paris
(Arka planda Marguerite Long ve Lucette Descaves, sağda ise besteci Tony Aubin)

Öğrenci konseri, 1950

Kendi sözleriyle Verda Erman Hep kendisi gibi oldu ve yaptığı iş onu hep mutlu etti

İstanbul'da müzikle iç içe bir ailede dünyaya geldim. Teyzem piyano çalar ve birçok opera aryasını ezbere söylerdi, anem de çok güzel keman çalardı. Babam da müzik aşığı bir insandı. Ablam Leyla Altuna ise soprano olarak konservatuvar-da şan çalışmalarına devam etmekteydi. Ablamla geniş bir opera ve lied repertuvarı çalıştığımı, operaların ve rollerin içeriğini bilmememe rağmen her birini müzikal açıdan hemen hemen ezbere bildiğimi hatırlıyorum. Eniştem Sadun Altuna ve ikiz kardeşi Feridun Altuna da müziğe çok düşkün kişilerdi. Çocukluğumda Feridun Altuna'nın bana Wagner'i anlatmasından çok etkilenmişim. Onlara gittiğimizde gün boyunca bana operaları dinletir, hikâyeleri anlatır, resimler gösterirdi. Yine de müzik alanındaki yeteneğim bu sanatla böylesine içli dışlı olan ailem tarafından keşfedilmedi. Kendi isteğimle diğer aile fertleri gibi müzik icra etmek istedim ve 3 yaşımdayken son derece sabırlı ve iyi bir öğretmen olan teyzemle piyanoya başladım.

Daha sonra İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda sevgili öğretmenim Rana Erksan ile piyano ve Madame Arzumanova ile bale çalışmaya başladım. Piyanonun temel kurallarını Rana Hanım'dan öğrendim. Kendisiyle sekiz yıl boyunca bale çalıştığım Madame Arzumanova ise müstesna bir sanatçıydı. Bu çalışmaların müzik anlayışımı da çok etkilediğine inanıyorum.

Daha sonra konservatuvarda Ferdi Statzer ile çalışmaya başladım. Kendisi bana müzik dışında da pek çok şey öğretir; sahnede kendini kontrol etmenin, tevazuunun ve çok çalışarak sürekli bir

Ferdi Statzer ile 1955 yılında

gelişme göstermenin iyi bir icracı olmak için başlıca şartlar olduğunu söylerdi. İlk konserimi 9 yaşındayken İstanbul'daki Saray Sineması'nda verdim. Birinci yarıda resital, ikinci yarıda ise Ferdi Statzer yönetiminde Filarmoni Oda Orkestrası eşliğinde Carl Ditters von Dittersdorf'un Piyano Konçertosu'nu icra ettim. Paris'teki ilk öğretmenim Lucette Descaves'a beni Ulvi Cemal Erkin götürmüştü. Kendisiyle görüşmemiz çok güzel geçmiş, aynı zamanda Alfred Cortot'un bir öğrencisi olan Madame Louise Clavius-Marius ile de çalışmak üzere bir program yapılmıştı. Konservatuvarı kazandıktan sonra 1959 yılı Haziran ayında 14 yaşımdayken yüksek piyano bölümünden birincilik ödülüyle mezun oldum. Çok sevdiğim bir diğer hocam ise Lazare Lévy idi. Onun için her şey zıftıydı; "Müzik en başta mutluluk kaynağı ve umut ışığı olmalıdır" derdi.

Türkiye'de ilk orkestra konserim Otto Matzerath yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile Devlet Konser Salonu'nda Rahmaninov'un 2. Piyano Konçertosu'nu çaldım. Bu Konçerto benim çok uğurlu saydığım bir eserdir, çünkü ilk çaldığım büyük konçertodur. 1974 yılında Güney Amerika'daki bir turne sırasında, Santiago ve Valparaiso'da verdiğim kon-

serlerin programında yine bu eser vardı. Şili asıllı eşim René Zapata ile bu konserler sırasında tanıştım. Paris'te Champs-Élysées Tiyatrosu'nda orkestra eşliğinde Saint-Saëns'ın 2. Piyano Konçertosu'nu çaldığım ilk konserim ve New York'ta Lincoln Center'da verdiğim ilk resitalimdeki heyecanımı hiç unutmam. New York'taki resital Leventritt Yarışması'ndan bir hafta sonraydı ve salon tümüyle doluydu.

Bence bir solistin öncelikle yaptığı işlerde kendi şahsiyetini muhafaza etmesi, başkalarına özenmeden kendi imzasını atabilmesi şarttır. Bunun yanı sıra, dinleyiciyle iyi bir iletişim kurabilme ve mesleki dürüstlük çok mühim unsurlardır. Sabırlı, alçakgönüllü olmak ve bu güzel meslekte bazen kaçınılmaz olan stresli durumlara alışkın olmak da çok önemlidir. Her sahneye çıktığımda, hocam Lazare Lévy'nin şu sözü aklıma gelir: "Kendin ol ve yaptığın iş seni mutlu etsin."

Yazarımız, piyanist Güray Başol'un sanatçımız Verda Erman ile yaptığı ve burada alıntıladığımız söyleşinin kısa versiyonu dergimizin Mart 2013 tarihli sayısında yayımlanmıştı. Bu söyleşinin uzun versiyonu ise www.andante.com.tr adresindeki internet portalımızda okunabilir. **A**

Cevad Memduh Altan, Danny Kaye, Verda Erman ve ayakta sağda Dizzy Gillespie (soldan sağa)

Dizzy Gillespie ile Ankara'da

Verda Erman'ın New York Leventritt Yarışması zaferi

1971 yılıydı. Birleşmiş Milletler (BM) teşkilatındaki 5 yıllık görevim sona ermek üzereydi, artık eşyalarımızı topluyorduk. Tam o günlerde, Ankara'dan gelen bir telgraf bizi şaşırtmıştı. Telgrafta, genç bir Türk piyanist hanımın dünyaca ünlü Carnegie Hall'da düzenlenecek prestijli Leventritt Yarışması'na katılmak üzere yakında New York'a geleceği bilgisi veriliyordu. Yarışmayı kazansın veya kazanmasın, bu genç hanım için New York'ta profesyonel bir sahnede resital organizasyonu yapılması talimatı, görevlisi olduğum BM daimi temsilcililiğimize veriliyordu. O tarihte BM nezdindeki daimi temsilcimiz olan Büyükelçi Haluk Bayulken, Lincoln Center'daki Alice Tully Resital Salonu'ndan aşağı olmamak kaydıyla iyi bir mekan seçmemi ve tüm ayrıntılarıyla uğraşıp bu konseri organize etmemi benden istedi. New York'a ayak bastığı andan itibaren derhal Bayulken'in koruyucu kanatları altına alınarak rezidansımıza yerleştirilen Verda Erman, üstün yorumuyla yarı finali geçip bir cumartesi sabahı Rahmaninov'un romantik piyano konçertosunu finalde çalmaya hak kazandı. Kalp atışlarımızın hızlandığını hissediyorduk. Verda icrası sonrasında çok alkışlandı. Yarışmanın sonucunu açıklamak üzere sahneye çıkan hanım şöyle dedi: "Bu yıl birincilik ödülü verilmeyecek, ama nefis yorumundan dolayı Verda Erman'ı Leventritt Yarışması'nın galibi olarak ilan ediyoruz."

Bu açıklamanın ardından muazzam bir alkış koptu. Ne kadar mutlu olduğumuzu anlatamam. Bu büyük başarı, aynı zamanda, dünyanın müzik başkenti sayılan New York'ta ülkemizin tanıtılması bakımından da tarihi bir andı. Verda Erman, bu zaferin ardından, bütün biletleri satılmış Alice Tully Hall'daki resitalini de verdi. Ardından; Verda Erman ve refakatçisi, tercümanı, amatör emperzaryosu sıfatıyla ben, Leventritt ailesinin, sık giyimli garsonların elit misafirlere servis yaptıkları, şehrin 5. Caddesi üzerindeki dubleks dairesinde verilen resepsiyona katıldık.

Büyükelçi Yüksel Söylemez'in (1931-2013) Hürriyet Daily News gazetesinde 26.12.2004 tarihinde yayımlanan yazısından alıntılanmıştır (Çeviren: Serhan Bali)

4 Leventritt finalistine eşit ödül

4 genç piyanistin dün öğleden sonra Carnegie Hall'u dolduran izleyiciler önünde birer saatlik resital verdikleri 27'inci Uluslararası Leventritt Yarışması'nda birincilik ödülü verilmedi. 1940 yılından beri düzenlenen bu prestijli yarışmada jüri üyeleri daha önce dört kez birincilik ödülü vermekten kaçınıyorlardı. Çünkü finalistler, Türkiye'den 26 yaşındaki Verda Erman, Los Angeles'tan James Fields (25), Kore'den Kun Woo Paik (25) ve Uruguay'dan Alberto Reyes (23) idi. Dört finalistin her biri 500 Amerikan Doları tutarında ödül almanın yanı sıra, orkestralarla angajmanlar ve önümüzdeki üç yıl boyunca Leventritt menajerliğinde yılda 35 kadar konser ve resital vermeye hak kazandılar. Birincilik ödülü ise, dokuz büyük orkestrayla solist olarak sahneye çıkma hakkı kazanmaktı. Yarışma Direktörü Rosalie Leventritt Berner, jüri üyelerinin yarışmanın birincilik ödülünü, uluslararası ölçekte büyük bir kariyer yapmaya o an itibarıyla hazır olduğuna inandıkları yarışmacıya vermeyi tercih ettiklerini söyleyip, "dört finalistin her birinin son derece yüksek bir seviyede çaldıklarını" vurguladı. Jüri heyeti; Claude Frank, Gary Graffman, Mieczysław Horszowski, Seymour Lipkin, Rudolf Serkin gibi, hepsi de dünyaca ünlü piyanistlerden oluşuyordu. **Donal Henahan, The New York Times, 12 Mayıs 1971** (Kısaltarak çeviren: S.B.)

ALL FINALISTS TIE IN PIANO CONTEST

Equal Awards Will Be Given
4 Leventritt Performers

By DONAL HENAHAN

Four young pianists played for about an hour apiece before a Carnegie Hall audience yesterday afternoon in the finals of the 27th Leventritt International Competition, but no top winner was chosen. Four other times since the prestigious music award was first offered in 1940, the judges have decided against naming a single winner.

The finalists yesterday were Verda Erman, 26 years old, of Turkey; James Fields, 25, of Los Angeles; Kun Woo Paik, 25, of Korea, and Alberto Reyes, 23, of Uruguay. Each will be given \$500, several solo engagements with orchestras, and about 35 concerts and recitals in each of the next three years, under Leventritt management. The major prize was to be solo engagements with nine major orchestras.

The competition, for pianists only this year, was dedicated to

the memory of the late conductor of the Cleveland Orchestra, George Szell.

Rosalie Leventritt Berner, director of the competition, explained after yesterday's final session that the top prize is given only to a musician whom the judges feel is qualified to be launched immediately on a major career.

She added that "the four finalists all played at an extremely high level," and pointed out that three times in the past pianists who lost out in the finals returned another year to win the Leventritt. (The three were Malcolm Frager, John Browning and Michel Bloch.)

Judges, all of them well-known pianists, were Claude Frank, Gitta Gradova, Sidney Foster, Gary Graffman, Mieczysław Horszowski, Seymour Lipkin, William Masselos, Nadia Reisenberg and Rudolf Serkin. Two judges had students in the finals: Mr. Fields has studied with Mr. Serkin, and Mr. Reyes with Mr. Foster.

An audience of several hundred, admitted without charge, heard the pianists play movements from standard concertos, and solo pieces including sonatas.

The New York Times